

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктор філософії Надія СКОБЕЛЬ, 1999 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила в 2022 році Херсонський державний університет з відзнакою за спеціальністю 091 Біологія, працює лаборантом кафедри ботаніки в Херсонському державному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон), виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Біологія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Херсонського державного університету Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон) від 28 квітня 2026 року № 217-Д, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради -

Дар'ї МАЛЬЧИКОВОЇ, докторки географічних

Рецензентів -

професорки, проректорки з навчальної та науково-педагогічної роботи, професорки кафедри географії та екології Херсонського державного університету.

Валерія ДАРМОСТУКА, доктора філософії в галузі знань 09 Біологія, викладача кафедри ботаніки Херсонського державного університету.

Руслани МЕЛЬНИК, кандидатки біологічних наук, доцентки, доцентки кафедри ботаніки Херсонського державного університету.

Офіційних опонентів -

Віктора НАЧИЧКА, кандидата біологічних наук, доцента, доцента кафедри ботаніки Львівського національного університету імені Івана Франка.

Ігора ОЛЬШАНСЬКОГО, кандидата біологічних наук, старшого наукового співробітника відділу систематики і флористики судинних рослин Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України.

на засіданні 05 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 Біологія Надії СКОБЕЛЬ на підставі публічного захисту дисертації «Флора старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу» за спеціальністю 091 Біологія.

Дисертацію виконано у Херсонському державному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон).

Науковий керівник: Іван Мойсієнко, доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки Херсонського державного університету, Заслужений діяч науки і техніки України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Дисертація Надії Скобель за темою «Флора старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Біологія за спеціальністю 091 Біологія є самостійною та ґрунтовною оригінальною науковою працею, що виконана у межах поставлених завдань.

Запропоноване дослідження за характером і змістом аналізованих питань є комплексною й системною науково-дослідною роботою, яка присвячена вивченню видового складу та структурних особливостей флори судинних рослин старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу, як специфічних осередків збереження степового різноманіття в умовах трансформованого природного середовища. За результатами досліджень встановлено, що флора старих цвинтарів Правобережного злакового степу налічує 684 види судинних рослин, які належать до 356 родів, 79 родин, 34 порядків, 4 класів та 2 відділів, що складає 74,6% флори степів і вапнякових відслонень Правобережного злакового степу та 13% флори України.

Робота містить елементи наукової новизни, а її висновки мають вагомe значення, як для розвитку ботанічної науки так і природоохоронної діяльності й збереження природного степового різноманіття та повоєнного відновлення громад півдня України. Флора старих цвинтарів характеризується високою збереженістю рослинного покриву та не поступається іншим степовим природоохоронним територіям та об'єктам культурної спадщини за показником флористичного багатства та созологічної цінності. Подібна структура флори вказує на те, що старі цвинтарі ПЗС належно виконують функцію збереження природного степового різноманіття та можуть потенційно бути об'єктами природно-заповідного фонду та об'єктами Смарагдової мережі і повоєнного розвитку громад.

Сформульовані в дисертації положення, узагальнення, висновки, рекомендації, пропозиції обґрунтовані на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання та аналізу наукових, нормативних та статичних джерел.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація «Флора старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу» відповідає пунктам 6-9 вимог до рівня наукової кваліфікації здобувача «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами).

Результати досліджень, які наведені в дисертаційній роботі, опубліковані у наукових статтях, належать авторці та є її науковим доробком. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів містить посилання на відповідне джерело. Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено поєднанням загальних та спеціальних методів наукового пізнання.

Здобувачка має 43 наукові публікації за темою дисертації, зокрема 10 статей, з яких 3 у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus та 7 у періодичних наукових фахових виданнях України, 2 розділи монографій та 23 тез доповідей, оприлюднених на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, а саме:

Список публікацій здобувача за темою дисертації Статті у наукових виданнях, що індексовані у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus:

1. Vynokurov, D., Borovyk, D., Chusova, O., Davydova, A., Davydov, D., Danihelka, J., Dembicz, I., Iemeljanova, S., Kolomiiets, G., Moysiienko, I., Shapoval, V., Shynder, O., Skobel, N., ... & Kuzemko, A. (2024). Ukrainian Plant Trait Database: UkrTrait v. 1.0. *Biodiversity Data Journal*, 12, e118128. DOI: 10.3897/BDJ.12.e118128. (Особистий внесок: здобувачем надано функційні характеристики судинних рослин зі старих цвинтарів для створення бази даних).

2. Skobel, N., Moysiienko, I., Sudnik-Wójcikowska, B., Dembicz, I., Zachwatowicz, M., Zakharova, M., Marushchak, O., & Dzerkal, V. (2023). Vascular plants of old cemeteries in the Lower Dnipro region (Southern Ukraine). *Biodiversity Data Journal*, 11, e99004. DOI: 10.3897/BDJ.11.e99004. (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту статті та аналіз даних, підготовлено картографічні матеріали для публікації, публікація набору даних у відкритій базі даних про біорізноманіття Global Biodiversity Information Facility (GBIF)).

3. Skobel, N., Moysiienko, I. (2025) Old cemeteries help to protect endangered and protected vascular plant species in the Right – Bank of Dnipro Grass Steppe District, southern Ukraine. *Biodiversity Data Journal*, 13, e176357. DOI: 10.3897/BDJ.13.e176357 (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту статті та аналіз даних, підготовлено картографічні матеріали для публікації, публікація набору даних у відкритій базі даних про біорізноманіття Global Biodiversity Information Facility (GBIF)).

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Скобель, Н.О., Шаповал, В.В., & Мойсієнко, І.І. (2024). Охоронювані біотопи старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу. *Чорноморський ботанічний журнал*, 20(4), 458–470. DOI: 10.32999/ksu1990–553X/2024–20–4–6. (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту статті та аналіз даних).

2. Скобель Н.О., & Мойсієнко, І.І. (2022). Старі цвинтарі міста Херсона як рефугіум степової флори. *Чорноморський ботанічний журнал*, 18 (1), 52–70. DOI: 10.32999/ksu1990553X/2022–18–1–3 (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту статті та аналіз даних).

3. Дідух, Я., Куземко, А., Ходосовцев, О., Чусова, О., Борсукевич, Л., Скобель, Н., Михайлюк Т., & Мойсієнко І. (2024). Перший рік відновлення заплавної лісової ділянки на дні колишнього Каховського водосховища. *Чорноморський*

Ботанічний Журнал 20, (3), 305–326. DOI:10.32999/ksu1990-553X/2024-20-3-5 (Особистий внесок: здобувачем підготовлено картографічні матеріали для публікації, участь в узагальненні результатів та підготовці тексту статті та аналізі даних).

4. Скобель Н.О., & Мойсієнко, І.І. (2025). Ергазіофіти старих цвинтарів Правобережного Злакового Степу (Україна). *Чорноморський ботанічний журнал*, 21(2), 177–193. DOI: 10.32999/ksu1990-553X/2025-21-2-6 (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту статті та аналізі даних).

5. Куземко, А.А., Борсукевич, Л.М., Дідух, Я.П., Манюк, В.В., Муленко, М.А., Скобель, Н.О., Чусова, О.О., Мойсієнко, І.І. (2026). Різноманіття судинних рослин території колишнього Каховського водосховища: два роки після підриву греблі. *Чорноморський ботанічний журнал* DOI:10.32999/ksu1990-553X/2026-22-1-2 22, (1), 23–45. (Особистий внесок: здобувачем підготовлено картографічні матеріали для публікації, участь в узагальненні результатів та підготовці тексту статті та аналізі даних).

6. Moysiienko, I.I., Shynder, O.I., Orlov, O.O., Shevera, M.V., Shevchyk, V.L., ... & Skobel, N.O. (2024). Notes to vascular plant in Ukraine II. *Chornomorski Botanical Journal*, 20 (2), 124–153. DOI: 10.32999/ksu1990-553X/2024-20-2-2. (Особистий внесок: участь в узагальненні результатів та підготовці тексту статті).

7. Moysiienko, I.I., Skobel N.O., Sudnik-Wójcikowska, B., Dembicz, I., Zachwatowicz, M., Zakharova, M.Ya., & Dzerkal, V.M. (2021). Old cemeteries as refuge of the steppe flora in Southern Ukraine. *Chornomorski Botanical Journal*, 17 (3), 194–217. DOI: 10.32999/ksu1990-553X/2021-17-3-1. (Особистий внесок: здобувачем підготовлено картографічні матеріали для публікації, участь в узагальненні результатів та підготовці тексту статті та аналізі даних)

Розділи монографії:

1. Скобель, Н.О., Величко, Н.С., Щепелева, О.В., & Мойсієнко, І.І. (2024). Охоронювані види флори старих цвинтарів правобережного злакового степу у 2023 році. Поширення раритетного біорізноманіття в Україні. Серія: «Conservation Biology in Ukraine», 38, 413–422. (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту розділу та аналізі даних).

2. Скобель Н. О., Мойсієнко І. І. (2025). Знахідки видів флори та фауни, що охороняються, на старих цвинтарях правобережного злакового степу у 2023–2024 роках. Сучасні дослідження раритетного біорізноманіття в Україні. Серія: «Conservation Biology in Ukraine», 44, 391–393. (Особистий внесок: участь у польових дослідженнях, написання основної частини тексту розділу та аналізі даних).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Голова – Мальчикова Дар'я Сергіївна, докторка географічних наук, професорка, проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи,

професорка кафедри географії та екології Херсонського державного університету - виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Рецензент дисертаційного дослідження – Дармостук Валерій Вікторович, доктор філософії в галузі знань 09 Біологія, викладач кафедри ботаніки Херсонського державного університету - виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Рецензент дисертаційного дослідження – Мельник Руслана Петрівна, кандидатка біологічних наук, доцентка, доцентка кафедри ботаніки Херсонського державного університету - виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент - Начичко Віктор Олексійович, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки Львівського національного університету імені Івана Франка - виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент - Ольшанський Ігор Григорович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник відділу систематики і флористики судинних рослин Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України - виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Озвучені ними зауваження та побажання отримали належне пояснення та коментар дисертантки, а отже, загалом суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів його наукового дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради.

«Проти» - немає

«Утримались» - немає

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Херсонського державного університету Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон) присуджує Надії СКОБЕЛЬ ступінь доктора філософії в галузі знань 09 Біологія зі спеціальності 091 Біологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Дар'я МАЛЬЧИКОВА